

FAQ SLIM – samenwerkingsverbanden & grootbedrijven

Versie maart 2024

Richtlijnen voor het aanvragen van een SLIM-subsidie

Inhoud

1.	Samenwerkingsverbanden	1
2.	Partijen binnen een samenwerkingsverband	3
3.	Kosten	3
4.	Machtigingen	4
5.	Aanvragen	5
6.	Activiteiten	7

1. Samenwerkingsverbanden

1. Wat wordt er bedoeld met verbonden partijen? Wat wordt ermee bedoeld dat er in een samenwerkingsverband geen verbonden partijen mogen optreden?

Een verbonden partij is een aantal ondernemingen die zodanig met elkaar verbonden zijn dat ze samen een groep of concern vormen (art.12 lid 6). Er is sprake van een verbonden onderneming wanneer de onderneming meer dan 50% van de stemrechten van een andere onderneming bezit of wanneer een andere onderneming, of groep van verbonden ondernemingen, gezamenlijk meer dan 50% van de stemrechten van je onderneming bezit. Verbonden ondernemingen mogen niet als afzonderlijke partij deel uitmaken van hetzelfde samenwerkingsverband.

2. Mag een onderneming die iets ontwikkelt voor een andere onderneming ook een samenwerkingsverband zijn in een project?

Ja dat is mogelijk. Daarbij is wel vereist dat iedere partij van het samenwerkingsverband een activiteit uitvoert zoals dat is vastgesteld in het activiteitenplan. Geen van de partijen mag daarbij meer dan 80% van de kosten van de samenwerking dragen. Let er wel op dat als de activiteiten worden uitgevoerd door samenwerkingspartners, organisaties die in het bestuur van de aanvrager of samenwerkingspartners zitten en verbonden partijen zijn, het alleen subsidiabel is op basis van directe loonkosten.

3. Welke eisen gelden er voor brancheorganisaties?

In deze regeling wordt onder een brancheorganisatie verstaan: Een organisatie opgericht vóór 1 januari 2020 die het doel van de regeling onderschrijft en de belangen behartigt van de leden die tot eenzelfde bedrijfstak horen. (art. 1 begripsbepalingen).

Een brancheorganisatie kan optreden als hoofdaanvrager van een samenwerkingsverband. Een samenwerkingsverband dient altijd uit ten minste twee mkb-ondernemingen te bestaan.

4. Is er een maximaal aantal partners die mee mogen doen aan een samenwerkingsverband?

Nee, er geldt geen maximum op het aantal partners dat mee mag doen aan een samenwerkingsverband. Echter, hoe groter de groep deelnemers, hoe ingewikkelder de aanvraagprocedure en controle op deze aanvraag.

5. Mag een onderwijsinstelling als hoofdaanvrager ook subsidie ontvangen of is het alleen voor het mkb?

Alle organisaties mogen deelnemen aan een samenwerkingsverband. Een onderwijsinstelling kan optreden als hoofdaanvrager en kan ook subsidie ontvangen. Wel is vereist dat altijd ten minste twee mkb-ondernemingen onderdeel uitmaken van het samenwerkingsverband. (staat ook in vraag 2.1). Van elke partij (ongeacht de rechtsvorm) moet er wel een de-minimisverklaring worden ingediend. In de toelichting bij deze verklaring (en EU-verordening) staan criteria wanneer wel/geen sprake is van een onderneming. Afhankelijk daarvan kan de ontvangen subsidie wel/niet aangemerkt worden als zijnde de-minimissteeun. Bij de inhoudelijke beoordeling wordt de ingevulde verklaring van de aanvrager getoetst.

6. Kan een onderneming in meerdere samenwerkingsverbanden deelnemen?

Dit mag, er wordt wel gekeken of er niet voor dezelfde activiteit meerdere keren een subsidie wordt aangevraagd en of er daarmee overlap is.

7. Komen de sectoren Horeca, Recreatie en de agrarische sector in aanmerking voor deze aanvraag?

Ja, zij komen hiervoor in aanmerking.

8. Wanneer valt een onderneming onder de noemer 'andere overheden'?

In de vragen en antwoorden over SLIM staat het volgende onder vraag 2.1:
Gemeenten en andere overheden kunnen deelnemen aan een samenwerkingsverband en activiteiten uitvoeren maar zij kunnen geen subsidie ontvangen. Hun kosten worden buiten de begroting gehouden.

Vallen bijvoorbeeld onderstaande organisaties onder de noemer 'overheid'?

- Een horecabedrijf in een grote sporthal is een zelfstandig opererende onderneming, gericht op het genereren van winst, maar de gemeente is gedeeltelijk aandeelhouder. De directie is zelfstandig bevoegd en staat los van de gemeente.

- Een Stadstheater waarvan de gemeente 100% aandeelhouder is. Ook dit is een onderneming met winstoogmerk, maar heeft daarnaast een duidelijk maatschappelijke functie.

In beide situaties worden de ondernemingen niet gezien als 'andere overheden'. Als de eenheden uit de voorbeelden zich kunnen kwalificeren als een onderneming, is het mogelijk om subsidie te ontvangen. Iedere eenheid die een economische activiteit uitoefent, ongeacht haar rechtsvorm, kan als een onderneming worden beschouwd.

9. Is het mogelijk om binnen een bestaand samenwerkingsverband een partner te vervangen om zo te voorkomen dat de gehele samenwerking moet worden gestopt?

Het kan maar moet opnieuw beoordeeld worden. Het is raadzaam dit zo snel mogelijk voor te

leggen aan de contactpersoon van UvB.

10. Mogen bedrijven gevestigd op Curaçao ook deelnemen aan het samenwerkingsverband?

Nee, deze regeling is specifiek gericht op de Nederlandse arbeidsmarkt en is niet van toepassing in Caribisch Nederland.

2. Partijen binnen een samenwerkingsverband

11. Wat zijn de vereisten van de partners binnen een samenwerkingsverband?

Alle organisaties mogen deelnemen aan een samenwerkingsverband. Maar alleen een mkb-onderneming, brancheorganisatie, onderwijsinstelling, O&O-fonds of werknemers- of werkgeversvereniging kan optreden als hoofdaanvrager. Een vereiste is dat er altijd **ten minste twee** mkb-ondernemingen onderdeel uitmaken van het samenwerkingsverband (vraag 2.1)

12. Kan een brancheorganisatie ook een tegemoetkoming vragen voor het delen van opgeleverde producten aan niet-deelnemende partijen?

Nee want dit is in strijd met de SLIM-regeling. In artikel 10 lid k ligt vast dat het initiatief niet bedoeld is voor commerciële doeleinden. Als daar bij deze vraag geen sprake van is, dienen wel de baten meegenomen te worden in de begroting. Om niet er beschikking stellen of een kostendekkende vergoeding vragen zou eventueel wel kunnen.

13. Kan een externe adviseur één van de partijen zijn binnen het samenwerkingsverband?

Partners in het samenwerkingsverband mogen elkaar niet factureren (zie artikel 12 lid 5). Zij dienen hun kosten te verantwoorden op basis van directe loonkosten. De partijen in het samenwerkingsverband kunnen wel externe opdrachten uitzetten en deze facturen inbrengen.

3. Kosten

14. Zijn externe kosten alleen subsidiabel als deze worden gemaakt door het samenwerkingsverband (hoofdaanvragen en deelnemende partijen)?

In artikel 12 lid 2 is bepaald dat alleen kosten die gemaakt en betaald zijn door de subsidieaanvrager, subsidiabel zijn. Dat betekent dat partijen buiten het samenwerkingsverband geen kosten kunnen inbrengen. De partijen in het samenwerkingsverband worden in de subsidiebeschikking genoemd als subsidieontvangers. Het samenwerkingsverband kan wel kosten maken ten behoeve van andere mkb-ondernemingen. Kort gezegd: alle partijen binnen het samenwerkingsverband kunnen subsidiabele kosten maken.

15. Wat gebeurt er als het budget wordt overschreden?

De aanvragers die buiten het budget vallen (op volgorde van binnenkomst van een volledige aanvraag), komen dan niet meer in aanmerking voor een subsidie. Zij kunnen dan in het nieuwe tijdvak een aanvraag indienen.

Overschreden kosten binnen de uitvoering van een SLIM-project: Er kan nooit meer subsidie worden verleend dan oorspronkelijk is aangegeven, dus de begrote kosten kunnen nooit

overschreden worden.

16. Zijn externe kosten alleen subsidiabel als deze worden gemaakt door het samenwerkingsverband (hoofdaanvragen en deelnemende partijen)?

In artikel 12 lid 2 is bepaald dat alleen kosten die gemaakt en betaald zijn door de subsidieaanvrager, subsidiabel zijn. Dat betekent dat partijen buiten het samenwerkingsverband geen kosten kunnen inbrengen. De partijen in het samenwerkingsverband worden in de subsidiebeschikking genoemd als subsidieontvangers. Het samenwerkingsverband kan wel kosten maken ten behoeve van andere mkb-ondernemingen. Kort gezegd: alle partijen binnen het samenwerkingsverband kunnen subsidiabele kosten maken.

17. Kan je pas starten na toekenning of kunnen er ook subsidiabele kosten worden opgevoerd in de behandelperiode (met risico van niet toekennen)?

De kosten zijn na 1 dag van toekenning subsidiabel. Voor die datum kunnen geen kosten worden opgevoerd. Dit om aanvragers te beschermen om niet al kosten te maken voordat de toekenning heeft plaatsgevonden.

4. Machtigingen

18. Is de schriftelijke machtiging van een intermediair ook vormvrij?

Er is een format voor een schriftelijke [machtiging](#) beschikbaar op de website van UvB. Het is niet verplicht om het format te gebruiken, maar wij raden het wel aan.

De samenwerkingsovereenkomst dient een schriftelijke machtiging te bevatten waaruit blijkt dat de hoofdaanvrager gemachtigd is andere partijen in het samenwerkingsverband in en buiten rechte te vertegenwoordigen.

De subsidieaanvraag voor samenwerkingsverbanden bestaat dus ook uit een samenwerkingsovereenkomst die door alle partijen van de samenwerkingsverband is getekend, samen met een schriftelijke machtiging waaruit blijkt dat de subsidieaanvrager gemachtigd is de andere partijen in het samenwerkingsverband in en buiten rechte te vertegenwoordigen. Dat wil zeggen, een intermediair kan, indien daarvoor gemachtigd, namens de aanvrager een aanvraag indienen.

19. Kan er ná indiening in de begroting nog worden geschoven tussen de verschillende activiteiten? Bijvoorbeeld meer geld nodig voor C en minder voor B?

Ja dit kan, maar **alleen** als er ook voor beide activiteiten subsidie is toegekend. Zorg wel voor een goede onderbouwing.

20. Mag cofinanciering ook inkind zijn?

Ja dat mag. Je bent vrij in hoe je de 40% cofinanciering invult, dat wordt niet gecontroleerd.

21. Worden kosten zoals aanschaf van apparatuur ook gezien als externe kosten? Neem als voorbeeld een robot om training te geven?

De aanschaf van apparatuur en kosten voor een werkplek zijn niet subsidiabel. Bovenop de directe kosten wordt een toeslag gerekend van 15% voor indirecte kosten. Onder indirecte kosten vallen bijvoorbeeld exploitatiekosten, reiskosten, kosten voor een werkplek, ontwikkelkosten en afschrijvingskosten.

22. Zijn de kosten voor software wel subsidiabel binnen deze regeling? Denk hierbij aan een leerplatform.

Ja, de kosten van de licentie zijn subsidiabel voor maximaal de duur van je project.

23. Is het aanschaffen van een bestaande methode subsidiabel?

Het aanschaffen van een bestaande of reeds ontwikkelde methode is subsidiabel als "invoeren van een methode", zoals standaard software met specifieke e-learnings. Deze methode moet wel relevant zijn voor de onderneming en daarom toegespitst zijn op de specifieke bedrijfsactiviteiten van de onderneming.

24. Krijg je de 15% toeslag net als op SLIM-aanvragen voor de normale SLIM?

Ja, zie hiervoor ook artikel 12. Lid 1.

5. Aanvragen

25. Hoe lang duurt de aanvraagprocedure?

Voor de afhandeling van alle aanvragen in een tijdvak staat er een termijn van **18 weken**. De behandelingstermijn per aanvraag hangt onder andere af van de kwaliteit en complexiteit van de aanvraag.

26. Wat wordt er verstaan onder een onvolledige aanvraag en hoe werkt de aanvraagprocedure als er aanvullende vragen volgen op de indiening?

Bij de toetsing van de aanvraag wordt er onder andere gekeken naar de kwaliteit en complexiteit van de aanvraag. Bij een onvolledige aanvraag betekent het dat er e.e.a. mist aan de gevraagde criteria. Voor een volledige aanvraag dien je in elk geval deze zaken in te dienen:

- **Mkb-verklaring:** hierin verklaar je wat voor type bedrijf de onderneming betreft. Bij een samenwerkingsverband moeten alle mkb-bedrijven een verklaring tekenen. Deze moeten als **één bestand** worden geüpload.
- **De-minimisverklaring:** bij een samenwerkingsverband moeten alle partners een verklaring tekenen. Deze moeten als **één bestand** worden geüpload.
- **Activiteitenplan:** omschrijving van het plan
- **Begroting:** waaruit de verdeling van de kosten tussen de partijen in het samenwerkingsverband volgt.
- **Samenwerkingsovereenkomst:** De samenwerkingsovereenkomst van het samenwerkingsverband moet ondertekend worden door **alle partijen** die onderdeel uitmaken van het samenwerkingsverband. Bij deze overeenkomst hoort ook een schriftelijke machtiging waaruit blijkt dat de subsidieaanvrager gemachtigd is door de andere partijen om hen in en buiten rechte te vertegenwoordigen.

Let op! De hoofdaanvrager is verantwoordelijk voor de administratievoorschriften van **alle** partijen in het samenwerkingsverband.

27. Wordt de volgorde per minuut bepaald?

Ja, de aanvragen worden opgepakt op basis van tijd van binnenkomst.

28. Is het mogelijk om de aanvragen sneller af te handelen? Er moet vaak lang gewacht worden op de toekenning en dat maakt het lastig inschatten wanneer het project kan beginnen.

Dit is helaas niet mogelijk.

29. Wanneer de subsidie aanvraag in 2022 is afgewezen, omdat het budget al op was, is er dan nog een kans om deze aanvraag opnieuw in te dienen? Omdat er wel een specifieke vraag gesteld is, welke beantwoord is.

Dit is zeker mogelijk. Zorg dat je de aanvraag aan het begin van het tijdvak doet en je aanvraag zo compleet mogelijk is.

30. Krijgen we inzicht in het budget en het verloop van de ingediende aanvragen?

Er wordt een nieuwsbericht geplaatst wanneer de subsidie is verleend. Inzicht in de details hiervan wordt verder niet gedeeld.

31. Hoe lang is de reactietermijn op de vragenbrief? Zorgen inhoudelijke vragen ook voor het opschuiven van de plek in de behandelvolgorde?

De reactietermijn is tien werkdagen. Het helpt wanneer je zo vlot mogelijk reageert op een vraag omdat UvB stopt met het toekennen van aanvragen wanneer het volledige bedrag is verleend en er dan niet meer wordt gekeken of er nog openstaande aanvragen zijn.

32. Er is in 2024 € 17,5 miljoen beschikbaar voor samenwerkingsverbanden en € 1,2 miljoen voor grootbedrijven in de landbouw-, horeca, of recreatiesector. Hoeveel is er in de vorige periode aangevraagd voor mkb-samenwerking?

In het vorige tijdvak is de volledige subsidie verleend.

33. Wanneer is het voorschot? Na een jaar bij tussentijds verslag of vanaf het begin? Is er ook een voorschot bij aanvang project?

Een voorschot is alleen mogelijk voor projecten die een duur hebben van langer dan 12 maanden. Deze vindt altijd plaats nadat het tussentijdse voortgangsverslag is ingediend en kan niet bij aanvang worden aangevraagd.

Na ontvangst van het tussentijds voortgangsverslag kan op verzoek van de subsidieaanvrager een voorschot verstrekt worden van 80% van de gerealiseerde kosten zoals deze volgen uit het tussentijds voortgangsverslag. Bij het tussentijds voortgangsverslag wordt een bewijs overgelegd, dat aantoont dat de houder van het in het voortgangsverslag opgenomen bankrekeningnummer de hoofdaanvrager is.

6. Activiteiten

34. Een subsidie die voor een Leven lang ontwikkelen traject voor een hele branche wordt aangevraagd, waarbij twee mkb-ondernemers als pilotversie gelden, mag dit?

Dit mag, zolang de activiteit of het traject niet wordt ontwikkeld met een commercieel doeleinde (bijvoorbeeld doorverkopen aan de branche).

35. Stel: ondernemingen X en Y vragen subsidie aan voor een gezamenlijke bedrijfsschool; zij zetten deze bedrijfsschool samen op. Kan onderneming Z (die niet de subsidie mee heeft aangevraagd) dan later ook gebruik maken van deze bedrijfsschool?

Dit mag, zolang de activiteit/bedrijfsschool niet wordt ontwikkeld met een commercieel doeleinde, zoals doorverkopen aan de volgende onderneming.

Activiteit A

36. Hoe geef je binnen een samenwerkingsverband invulling aan activiteit A 'doorlichting van een onderneming, leidend tot ontwikkel- of opleidingsplan gericht op het inzichtelijk maken van de scholingsbehoefte vanuit het perspectief van de onderneming'?

Als ondernemer kan je een subsidie aanvragen om een externe adviseur in te schakelen om je bedrijf door te laten lichten en een toekomstgericht opleidings- en ontwikkelplan te maken, waar je bedrijf vervolgens direct mee aan de slag kan. Een scholings- en ontwikkelplan geeft inzicht in de huidige structuur van je bedrijf, de kennis en vaardigheden van je personeel en de (sectorale/regionale) omgeving waarin je bedrijf opereert. Een plan laat niet alleen de huidige stand van zaken zien, maar kijkt ook naar de gevolgen van trends zoals digitalisering, robotisering en technologisering. Hierbij is specifiek aandacht voor de verwachte benodigde kennis en vaardigheden van medewerkers. Het plan bevat een maatwerkadvies waar je bedrijf direct mee aan de slag kan. Je kunt zelf kiezen door welke deskundige je je bedrijf laat doorlichten.

37. Kan elke partner binnen een samenwerkingsverband kosten opvoeren voor het doorlichten van een eigen onderneming? Hoe komt dan het aspect samenwerking hierin terug?

Ja elke partner binnen een samenwerkingsverband kan kosten opvoeren voor het doorlichten van een eigen onderneming. Uit het activiteitenplan moet echter wel blijken dat de subsidie tot doel heeft de leercultuur in de mkb-ondernemingen te bevorderen.

Activiteit B

38. Welke eisen worden gesteld aan een loopbaanadviseur?

Aan een loopbaanadviseur hangen bepaalde eisen: De activiteiten, bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel b, worden uitgevoerd door een loopbaanadviseur, die:

- a. Een mens- of organisatiegerichte opleiding heeft afgerond op minimaal hbo-niveau, of minimaal een hbo-opleiding in een andere richting heeft afgerond en aanvullende mens- of organisatiegerichte cursussen en trainingen heeft afgerond;
- b. Minimaal drie jaar relevante werkervaring heeft; en
- c. Verklaart zich te houden aan de gedragscode in bijlage II.

Een loopbaanadviseur wordt geacht aan de eisen in het eerste lid, onderdelen a en c, te hebben voldaan, wanneer hij is geregistreerd bij Noloc als Register Loopbaanprofessional. Een Nolocregistratie is dus niet verplicht maar wel een pré.

39. Mag je een samenwerkingsproject aanvragen onder activiteit B zonder dat er sprake is van een samenwerking tussen het mkb?

Als er alleen voor activiteit B subsidie wordt gevraagd, ligt een samenwerkingsverband niet voor de hand. Dan kan onder de noemer mkb of grootbedrijf subsidie worden aangevraagd.

Activiteit C

40. Als een deel van de deelnemende partijen niet in aanmerking komt voor een subsidie, mogen zij dan wel inhoudelijk bijdragen aan bijvoorbeeld activiteit C (en daarin genoemd worden), zonder dat zij in de begroting worden meegenomen?

Op het moment dat een partij niet in aanmerking komt voor een subsidie, mogen zij wel een bijdrage leveren zonder dat deze in de begroting worden meegenomen. In artikel 12 lid 2 is bepaald dat alleen kosten die gemaakt en betaald zijn door de subsidieaanvrager subsidiabel zijn.

41. Het efficiënter maken van bedrijfsprocessen wordt gezien als een commerciële doelstelling. Maar hoe zit dat met leer- en ontwikkelmethodes om medewerkers te helpen om indirect efficiënter te werken?

Het efficiënter maken van bedrijfsprocessen mag niet het voornaamste doel zijn van het aanvragen van de subsidie. Je project moet primair gericht zijn op het stimuleren van leren en ontwikkelen van je medewerkers. Indirect kan het gevolg natuurlijk wel zijn dat bedrijfsprocessen daarna efficiënter gaan lopen.

42. Aan welke eisen moet de methode "introductie van een leerambassadeur" voldoen?

Het resultaat van de methode is als volgt: "Een leerambassadeur is een rechtstreekse collega van de werkvloer, die niet in een hiërarchische relatie staat tot de collega's. Hierdoor is er een veilige omgeving om over ontwikkeling en toekomstplannen te praten. Leerambassadeurs functioneren als 'maatje' die hun collega's aan de hand nemen om een stap verder te zetten als het gaat om opleiding en ontwikkeling. De leerambassadeur helpt de collega op een natuurlijke en laagdrempelige manier."

Op welke manier: Om de onafhankelijke positie te waarborgen, moeten leerambassadeurs deskundig getraind en begeleid worden en zijn de kosten voor de introductie van leerambassadeurs subsidiabel. Beschrijf duidelijk in de aanvraag wat de toegevoegde waarde is van het introduceren van leerambassadeurs bij de leer- en ontwikkelactiviteiten van medewerkers en de structurele inbedding daarvan in het bedrijf conform de definitie van L&O-methode. En licht daarbij ook toe hoe de ontwikkeling en invoering van deze L&O-methode binnen de onderneming gaat plaatsvinden. Dit kan bijvoorbeeld met een plan van aanpak waarin je concreet toelicht hoe je de leerambassadeur binnen je onderneming wilt gaan inrichten, aanstellen en begeleiden.

Gemaakte uren van een medewerker die als leerambassadeur wordt aangesteld vallen onder de uitvoering van de L&O-methode en zijn niet subsidiabel.

Ondersteuningsprogramma van Katapult

43. Wordt dit ondersteuningsprogramma enkel aangeboden bij het toekennen van de subsidie of ontvang je hierover ook mails wanneer je een aanvraag hebt ingediend?

Nee, je wordt wel automatisch toegevoegd aan de mailinglist wanneer de subsidie is toegekend. Ook als je (nog) geen subsidie ontvangt ben je overigens welkom om je aan te melden voor onze [nieuwsbrief](#) en gebruik te maken van de informatie op [onze website](#).

Disclaimer

Deze FAQ is samengesteld door het ondersteuningsteam SLIM (Katapult) en Uitvoering Van Beleid (UVB). Katapult is zorgvuldig als het gaat om het geven van betrouwbare en actuele informatie. Zij kan echter niet garanderen dat deze informatie altijd foutloos, volledig en actueel is. Daarom kunnen aan de informatie op deze website alsmede eventueel advies - per e-mail, via de telefoon of op pagina's van deze website - geen rechten worden ontleend. Verder aanvaardt Katapult geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden of onvolledigheden in de aangeboden informatie, noch voor schade die het gevolg is van problemen veroorzaakt door, of inherent aan het verspreiden van informatie via het internet, zoals storingen of onderbrekingen van of fouten of vertraging in het verstrekken van informatie of diensten door Katapult of door u aan Katapult door middel van de website of anderszins langs elektronische weg. Op de website kunnen hyperlinks of andere verwijzingen naar informatie van (niet-)commerciële instellingen en organisaties zijn opgenomen. Katapult is niet verantwoordelijk voor de inhoud van die websites en informatie van derden.